

Handläggare
Jessica Oldin Lazaroff
Telefon: 08-50809167**Till**
Norra innerstadens stadsdelsnämnd
2026-10-22

Skrivelse från (L) och (KD) om orosanmälningar från förskola och BVC

Svar på skrivelse från Alexander Zejlon (L) och Carl-Fredrik Häggqvist (KD)

Förvaltningens förslag till beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Norra innerstadens stadsdelsförvaltning har mottagit en skrivelse från Liberalerna och Kristdemokraterna om orosanmälningar från förskola och barnavårdscentraler (BVC). I skrivelsen framförs att barn som far illa behöver upptäckas tidigt. Det gäller särskilt de allra yngsta barnen som har mycket begränsade möjligheter att berätta om omsorgsbrist och missförhållanden i hemmet. Trots detta är andelen orosanmälningar från de verksamheter som möter små barn till exempel förskolan och BVC, fortsatt få.

Skribenterna ser ett behov av att förskola, BVC och socialtjänst har tydliga strukturer för samverkan, konsultation och tidig upptäckt, och ställer därför ett antal frågor för att få en lokal förståelse för hur anmälningsbilden ser ut i Norra innerstaden.

I sitt svar redovisar förvaltningen svar på de ställda frågorna, bland annat om de åtgärder förvaltningen vidtagit för att stärka samverkan mellan förskola, socialtjänst och BVC i syfte att säkerställa att barn i behov av stöd och skydd upptäcks tidigt.

Bakgrund

Vid nämndens sammanträde i juni 2026 inkom Alexander Zejlon (L) och Carl-Fredrik Häggqvist (KD) med en skrivelse om orosanmälningar från förskola och BVC. Nämnden beslutade att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Ärendet

I skrivelsen anförts att barn som far illa behöver upptäckas tidigt. Det gäller särskilt de allra yngsta barnen, som själva har mycket begränsade möjligheter att berätta om våld, omsorgsbrist, missbruk,

psykisk ohälsa eller andra allvarliga problem i hemmet. Trots detta är andelen orosanmälningar från de verksamheter som möter små barn fortsatt låg. I Socialtjänstrapporten 2025 framgår att förskolan stod för 2,3 procent av orosanmälningarna till socialtjänsten, jämfört med 2,5 procent året innan. Barnmorskemottagningar (BMM) och barnavårdscentraler (BVC) stod för 0,8 procent, jämfört med 1,0 procent året innan. Det innebär att båda andelarna har sjunkit, trots att just dessa verksamheter har en central roll i att upptäcka oro för de yngsta barnen. Skribenterna ser denna utveckling som bekymmersam, särskilt då förskolan och BVC är de verksamheter som möter flest små barn och deras vårdnadshavare, och har därmed chans att upptäcka och påtala eventuell oro och beteenden som kan vara förknippade med riskfaktorer i barnets liv.

När så få orosanmälningar kommer från dessa verksamheter väcks frågor om små barns utsatthet upptäcks i tid? Skribenterna lyfter att rätt stöd till barnet, familjen och förskolan kan förebygga att problemen växer och leder till större svårigheter senare i livet. Men för att socialtjänsten ska kunna agera tidigare behöver oron också nå socialtjänsten tidigare. Skribenterna ser ett behov av att förskola, BVC och socialtjänst har tydliga strukturer för samverkan, konsultation och tidig upptäckt. Det behöver också finnas en lokal bild av hur anmälningarna faktiskt ser ut och om det finns verksamheter där anmälningsbenägenheten är för låg. Med anledning av ovanstående ställer skribenterna fyra frågor till förvaltningen, som redovisas och besvaras under rubriken *Förvaltningens synpunkter och förslag*.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kvalitetetsavdelningen i samråd med förskoleavdelningen och socialtjänstavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Nedan redovisas förvaltningens svar på de frågor som ställs i skrivelsen.

1. Hur ser utvecklingen ut i stadsdelen när det gäller orosanmälningar för barn i åldern 0–5 år, särskilt från förskola och BVC?

För de yngsta barnen mellan 0–5 år görs orosanmälningar generellt i betydligt lägre utsträckning än för äldre barn, även om trenden (år 2022-2025) visar på en ökning av antalet inkomna anmälningar för målgruppen. Från att ligga runt 500 stycken åren 2022-23, ökade antalet mellan år 2024-25 från 570 till 721. Under perioden januari-juni 2026 har 348 anmälningar inkommit.

Anmälningsskyldiga som kan upptäcka omsorgsbrister gällande de yngsta barnen, såsom BVC, BMM och förskola står för en liten andel av orosanmälningarna som kommer till socialtjänsten. Statistik visar att för orosanmälningar som rör barn 0-5 år, har siffran för förskolan pendlat mellan sju och nio procent sedan år 2022. Siffran var sju procent under 2025 och nio procent under januari-juni 2026. För BVC har siffran varierat mellan tre till fem procent sedan 2022. För år 2025 och januari-juni 2026 har siffran legat på fyra procent.

Trenden för andel inkomna orosanmälningar som rör barn 0-5 år som lett till åtgärd, d.v.s. att socialsekreterare efter förhandsbedömning beslutat inleda utredning, alternativt att anmälningen kopplats till pågående förhandsbedömning, utredning eller insats, ligger de senaste åren stabilt runt 60 procent.

2. Hur bedömer förvaltningen att samverkan mellan socialtjänst, förskola och BVC fungerar när det gäller tidig upptäckt av barn som riskerar att fara illa?

Samverkan mellan förskola och socialtjänst är en prioriterad fråga för förvaltningen. I slutet av 2025 fastställdes en handlingsplan för samverkan som nu är vägledande för arbetet framåt, där syftet är att tillsammans arbeta mot målet om att nå jämlika uppväxtvillkor och främja barns psykiska hälsa. I handlingsplanen, med tillhörande aktiviteter i verksamhetsplanen för 2026, riktas ett stort fokus på att stärka arbetet med att tidigt upptäcka barn som far illa samt att utreda möjligheterna till en ännu starkare samverkan med BVC. Förvaltningens avdelningschefer för förskola och socialtjänst har under året inlett arbetet för en ökad samverkan med BVC, där flera möten har hållits med representanter från regionen. Gemensamma planer finns på att undersöka varför så få orosanmälningar görs och hur samverkan kan bidra till att socialtjänsten kan komma in med tidiga insatser.

Vidare deltar två socialsekreterare från socialtjänstens område Barn och familj i ett tvärprofessionellt samverkansteam med representanter från barnmorskemottagningar och BVC i Norra innerstaden, vuxenpsykiatri och representant från Malinamottagningen. Teamet träffas fyra gånger per termin med syfte att stärka samverkan och rådgöra kring orosanmälningar för att tidigt fånga upp föräldrar som lider av psykisk ohälsa under graviditet eller efter det att barnet fötts.

3. Har förvaltningen identifierat hinder som kan bidra till att förskola eller BVC dröjer med, avstår från eller känner osäkerhet inför att göra orosanmälningar?

I samband med framtagandet av den gemensamma handlingsplanen för förskola-socialtjänst, framkom bland annat att det finns en önskan inom förskolans verksamhet att stärka kunskapen om tidiga tecken på oro, varför detta kommer vara ett kommande tema på de anmälningsseminarium socialtjänsten bjuder in förskolans personal till. Anmälningsseminarierna är under utveckling, där form och innehåll planeras tillsammans med representanter från både förskola och socialtjänst.

Under höstterminen kommer en enkätundersökning att gå ut till personal i nämndens förskolor för att få en djupare förståelse av vilka behov och eventuell osäkerhet som finns kring processen för orosanmälningar. Resultatet kommer utgöra ett viktigt underlag för det fortsatta arbetet.

4. Vilka åtgärder har förvaltningen vidtagit, eller avser att vidta, för att stärka tidiga orosanmälningar och säkerställa att små barn i utsatta situationer får stöd i tid?

- I enlighet med förvaltningens handlingsplan för förskola-socialtjänst har förvaltningens förskoleavdelning skapat ett nytt barnombudsforum, som sker i samverkan mellan förskola och socialtjänst. Forumet är tänkt som en plats där kunskap och erfarenhet delas och syftar till att stärka arbetet för barns säkerhet och hälsa – både i förskolan och i hemmet. Forumen planeras och genomförs tillsammans med socialtjänsten. Samverkan är en viktig del för att säkerställa ett helhetsperspektiv som främjar arbetet med barns hälsa och både förebygger och åtgärdar eventuella behov av extra stöd och skydd.

Barnombuden förmedlar viktig information och kunskap från barnombudsforum till rektor och kollegor, för att säkerställa att barnets rättigheter och behov tas tillvara. För att ytterligare stärka arbetet med barnets rättigheter och hälsa är det av stor betydelse att även rektorsområdenas specialpedagoger deltar på barnombudsmötena och samarbetar med barnombuden. Specialpedagogers kompetens om barns utveckling, behov av stöd och anpassningar i lärmiljön bidrar med viktiga perspektiv som kompletterar barnombudens uppdrag. Genom ett nära samarbete kan barnombud och specialpedagoger tillsammans skapa en mer inkluderande och tillgänglig förskola, där varje barns rätt till trygghet, delaktighet och utveckling tas tillvara på ett ännu mer kraftfullt sätt.

- Vidare har förvaltningen inrättat ett forum för analysmöten där ledningsfunktioner från socialtjänsten och förskolan möts för att stärka kunskapen om varandras verksamheter och tillsammans skapa sig en nulägesbild av hur det ser ut i stadsdelsnämndområdet. Lägesbilden bidrar till att kunna rikta insatser och göra gemensamma prioriteringar för arbetet framåt. Under det första analysmötet kunde förvaltningen snabbt konstatera att olika funktioner inom förskola och socialtjänst ser samma behov av att arbeta vidare med barnens situation under vårdnadstvister, då detta är ett område som sticker ut inom stadsdelsförvaltningen. Barn i vårdnadstvister kommer därför vara ett nytt fokusområde för handlingsplanen 2027.
- För att stärka förskolepersonalens kompetens har personal från 16 förskolor hittills deltagit i en utbildning i svåra samtal via Bris (Barnens rätt i samhället). Utbildningen fokuserar på att stärka pedagogernas förmåga att initiera och hålla svåra samtal med vårdnadshavarna. Deltagarna har i en uppföljning angett att de fått praktiska metodstöd och tips vilket resulterat i att de känner sig stärkta inför svåra samtal med vårdnadshavarna. En fortsättning planeras i samarbete mellan förskoleförvaltningen och Bris om en utbildning för svåra samtal med barn.
- När ett barn är aktuellt för utredning inom socialtjänsten tas som regel ett referenssamtal med förskolan i syfte att hämta in förskolans bild av barnets utveckling, hälsa och hur samarbetet med vårdnadshavare fungerar. Vidare ställer socialtjänsten frågan om barnets närvaro till både föräldrar och förskola. För att lyfta närvaro i förskolan som friskfaktor, har förskolan och socialtjänsten genomfört en gemensam presentation av hur förskolan arbetar med att följa barns närvaro och frånvaro i förskolan. I de ärenden som utreds av socialtjänsten är det dock ovanligt med frånvaro som föranleder oro.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Jesper Ackinger
Stadsdelsdirektör
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Maria Härenstam
Avdelningschef
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Skrivelse från (L) och (KD) om orosanmälningar från förskola och BVC

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, Stadsdelsdirektör	2026-10-09
Maria Härenstam, Avdelningschef	2026-10-09